

BAKURUBASANNI

(nimo 12 songo)

Mali kono = Dōrōme 300

Afiriki kono = Dōrōme 600

Jamana were = Dōrōme 1000

Kunnafonisēben bōta kalo o kalo. BP: 24 Téléfoni : 221-21-04. Bozola Bamako-Mali. San 33nan boko 405nan A songo : dōrōme 15

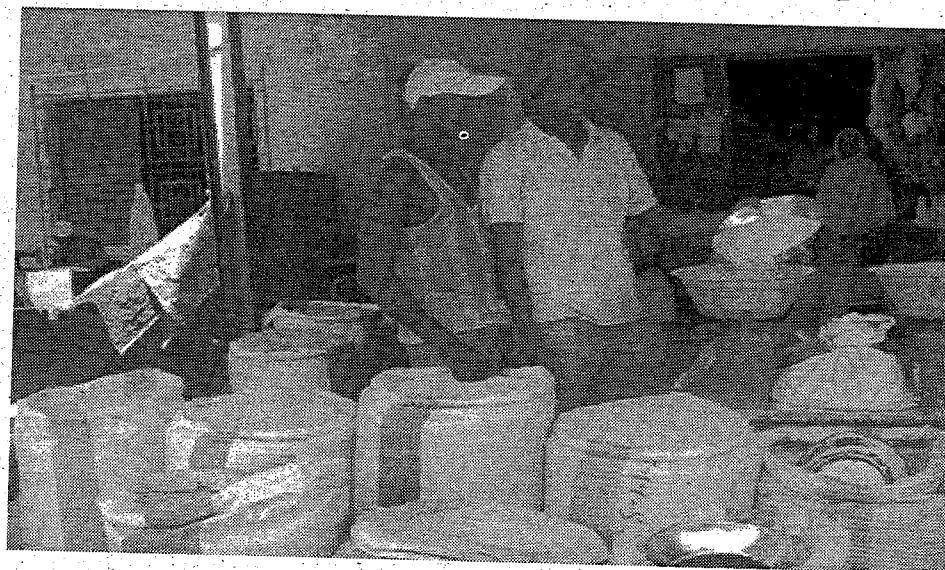

Okutoburukalo san 2005

Kokanmalo donta ka ca Mali kono

A te waati jan bo folo, malo tun ye faamadumuni ye ani a be sene yoro minnu na, olu mogow ka dumuni. N'itun ye maloduntu ye wulakonodugu dōw la, fo seli, furasi, kōjō ani nisondiyako werew. Nka an be don min na, malo be nini ka sangaba soro jo ni kaba kan, o wulakonowla. N'a te jini ka k'uka balo fanba ye. Mali kono, bec ko malo; a hake min dun be sene an fe yan, o te laboli ke. San 1999 ni ninan ce, san o san dese be ke Mali ka malodunta hake soro ma.

N'i y'a jate mine, sene minisiriso ye kunnafonisēben 4nan min bo maloko kan zuluyekalo la san 2005, i b'a kolosi san 5 temenin in na, ko malo toni 516.020 soro la san 1999-2000 la, maliden miliyon 10 ani 226.000 kama, ka na toni 723.600 soro san 2003-2004, maliden miliyon 11 ani 179.000 kama. Mogobe bugun ka se hake min na, malo sorota te caya ka se olu labota soro ma. San 1999-2000 sene kanpani na, taari 325.107 senen na, Mali ye malo toni 516.020 soro. O ye toni 2 ani kilo 237 ye taari la. San 2000-2001 sene kanpani na, taari 352.739 senen na, malo toni 742.808 soro la. O ye toni 2 ani kilo 106 ye taari la. San 2001-2002 sene kanpani na, taari 465.898 senen na, malo toni 932.588 soro. O ye toni 2 ani kilo 1 ye taari la. Kanpani o kanpani, doonin tun be ka yelen toni hake sorota kantaarisenen na; nka san 2002-2003 sene kanpani na, taari 356.611 senen na, malo toni 693.203 soro. O ye toni 1 ani kilo 944 ye taari la. San 2003-2004 sene kanpani na, taari 405.641 senen na, malo toni 938.217 soro. O ye toni 2 ani kilo 313 ye taari la. San 2004-2005 sene kanpani temenin in, bin kerakosebe malo sorota la, k'sababu ke sanjidese ni ntoko ye. Taari 288.033 senen na, malo toni

Kene seneko be ka bonya malo la, kasoro bin be ka ke taari kelen soro la.

560.654 soro. O ye toni 1 ani kilo 946 ye taari la.

Kolosili la, san 1999 ni 2001 ani san 2001 ni 2002 furancewla, malo sorota tun b'a la ka sannayelen, kemesarada la, 28 farala a kan, n'o ye 9 ye kemesarada la san o san.

Nka n'i y'a laje fan do fe, i b'a ye ko dese tun b'a la ka ke malo sorota ma taari la, kasoro do tun b'a la ka fara taari senetaw hake kan : san 1999, toni 2 ani kilo 237 bora taari 1 na ka toni 1 ani kilo 944 soro taari 1 nan san 2003. O waati kelen na, malidenw m'u kanga kokanmalo donni ne

jamana kono; siga yere tun b'a kokanmalo dōw la, n'u ka ni wala n'u man ni; kasoro malo numanba be soro jamana yere bolo. U m'o san ka bila sugu la.

San 1999, a jirala ko kokanmalo toni 8260 donna Mali kono, ka toni 186.675 don san 2003. Cakeda min nesinnen be jago ni sangajogonma ma. Mali kono, o ka fo la, koksira labilalen, malo toni 121.241 ani kilo 719 donna Mali kono. O be ben sefawari miliyari 11 ani miliyon 700 bolen ma jamanadenw bolo ka di jamana were

NE 2

KONKO

Angere kera geleya dan ye cikelaw bolo

Ousidinzeri nemogoba ye leama k'ca ka yorowla

Malden 648 genna ka bo Maroku

Bataki w

Kalanken n'33nan - sebonni k'cogo fessow

Dukone 17nan Furutobonw mabol pogon na

KANI 2006 bonni k'ra

Joliba ye Ferestit Bankimme 72 n' 63 ka kupu la

Maliye Pivci Lesantere labialaka ma se ka nakun ne

ne 2

ne 3

ne 5

ne 6

ne 8

ne 10

ne 11

ne 12

ma. Zuwenkalo temenen in tile 30 y'a soro malo tonihake min donna jamana in kono, o be se toni miliyon 3 ma. Oye sefawari miliyari 15 kunmaniyen ye faso malosenenaw ma. Musaka min bora Mali jagokelaw bolo ka don kokanmalo la, o ka ca ni da folen ninnu ye; sabula, malo donta minnu tun te sefawari bakemena bo, olu ma jate.

Fanga min be kokanmalokola, jamana nemogow y'u sinsin o kan, k'a jini jagokelaw fe, uk'u nesin fasoka malo seneta ma; o hukumu kono, feere caman bolodalen b'a yiriwali kama. Do be ka fara kene senetaw kan, denmisew bolo be ka don baara la Ofisidinizeri la.

O waleya 2 in bena ke sababu ye, ka do fara maloko sankorota kan Mali kono; hali n'i y'a soro malo soro ta jamanadenw labo folo.

Mali jigi be malo caman soro li kan ninan. Taari 517.315 senen na, malo toni miliyon 1 ani 79.384 ka kan ka soro; kasoro salon taari 288.033 senen na, malo toni 560.654 soro la. Kemesarada la, o ye yelen kelen yen 48 ani 44 ye. Segu mara dama na, malo toni 35.351 be soro; Mali ka ninan malo soro la, kemesarada la, 59 bena bo Segu mara la.

Amadu Umaru Jalo
Dokala Yusufu Jara

• **Liberiyakelbanna.** Furancelafanga sigira ka wotew laben, peresidan kura ka sigi Liberiya kunna. Wote kinfolo kera okutoburukalo in na.

Jamanakuntigya ninibaga si ma se ka 50% soro. Wote kun filanan be ke nowanburukalo la. O be ke mogo filani ni nogon ce Zorizi Woya, o ye ntolatannaba ye ani Madamu Eleni Jonisoni Sirileyafu, o ye muso kalannenba ye. Min mana se soro, o be ke Liberiya peresidan ye.

• **Kabini Sadamu Huseni** ka fanga tinen, goferenamam kura sera ka sigi Irakijamana kan. O na ta bee fagali be senna su nitile. Nka jamana sariyasunba sera ka laben. Jamanadenw wotera k'ajira k'a benna uma. Peresidan koro Sadamu welela bogo jeninen kan, k'a jalaki a ka san 24 nemogoya la. O kera arabardon okutoburukalo tile 19 san 2005. Kiiri bora a ddogokoro, k'a bila nowanburukalo la. A ye togodanin do mogo 143 jo ka mugu ci u la fu falaki kiiri kun y'o ye.

Angereko kera geleya dan ye cikelaw bolo

Ji ni waati sumani cakeda (Metewo) ka jateminew nena. U y'a jira cogo min, samiye diyara yoro caman na, sanji damatemena yoro daw yere la. Nka sanji caya te samiye nenen ye. An ka jamana kono, dugukolo caman korola, ni nogon ma fara olu kan, farafinno go ni tubabungo, senefenw te se ka balo ka ne. Jiko ni nogoko bolen ko yen, senet nedeni sango a feere kuraw ani senekeminen kuraw soro li, olu fana sen be soro jidili la. Cikelaw be «Ire» joyoro don kosebe; tubabungo don, n'a ma foro labo, senefenw furabuluw be sa ka ke neremugu ye k'u jeni. Bee b'a don o koro man di.

Ninan, tubabungo kero geleya dan ye cikelaw bolo, sango «Ire». Salon «Ire» kilobiduurubore songo, tun be 2.250 la sefawari la.

Ninan a sera sefawari 3.000, fo 3.400 ma.

Anbalimake Hamidu Sangare yesene yiriwali cakeda nemogoyaso baarakela ye, Enzeniyeri don, ale ye cikelaw ka nogoko jore in sementiya. A y'a jira ko cikela ka soro jidilan jenjen ye nogo ye. A ka ca a la, nogon min soro lika nogonuma, n'oye farafinno go ye, u caman te k'u fanga digi o kan. U dun be ka girin tubabungo min fana nofe, o da ka gelon wa a te soro alahere la. Hali n'u y'a soro, hake te labolike. Oye geleya faralen ye geleya kan. Nogon songo ye geleya ye; a hake te laboli ke, o ye geleya ye, wa juru fana be kari cikela kanna, a ka soro fanba be taa min dafe. An ka jamana malosenenaw n'a koorisnenaw be nogojuruko in kalama ni bee ye. Ub'a kalama fana ko dugukolo segennen ka nogoko ye fa ye. San o san a ka nogokomako be bonya ka taa a fe.

Digi kelen be ofisi malosenenaw la ka teme semudete koorisnenaw kan nogoko la. Semudete nemogow ye feerew tige ka nogon lase u ka cikelaw ma songo nogon na, juru la. O juruw sara be bo koori songo la. Ofisi kono, nemogow y'u senbo nogoko la k'o lateme cikelaw ka tonw ani kenyereyew ma. Olu b'u ka tonw da

nogon songo yereye kan ka soro k'u feere. O de koson, ofisi kono cikela caman bolob'a je ninan: soro laninin ni soro lan lakika ce be janya nogon na fo k'a fo.

Fura min be nin geleyaw la Hamidu Sangare ka folo, o ye cikelaw kalanni ye: k'u kalan angere bakurubasanni n'a bakurubaferereli kecogow la, a sebenrikow nenabocogo anijago yere kecogo feerew, k'u kalan fana forow labaracogo numan feere kuraw la. A y'a jira tuguni ko dakun were be yen folu ka sabati angere sanni jamana kokancamanka boola, ka angere dilan iziniw jo an yere fe yan Telamus. O kofe, angerew ladoncogo n'u feerecogo jamana kono, k'o bireben. Ob'a to ni caman be se ka bo u songo la. O t'a bee ye; a y'a jira fana ko fo fanga k'i jo a joyoro la, ka songo kelen sigi angereko la jamana fan tan ni naani kono a feerebagabe kan, songo minte dankari cikelaw la. Nka sanni o ka ke, fo goferenamaw k'a laje, ka caman bo angere ladonni saale hake la; o la jagokelaw be se k'a songo jigin ka soro u ma bin.

O kofe, Sangareke y'i kanbo malosenenaw ma, k'a jira k'u ka kan ni maloworo iziniw ye bi. U ka maloworomansin fitinin ninnu sanga binna u te malo numan bo, min be mogow ne fa Mali kono ani dije nefe. Mali malokise nemabaw: biriziriw, eremukaranti ani malokise jamanjan jeman pasi ninnu olu tununna bi k'u negetohadamadenw na. Nimaloworo izinibaw jora, malo numanw be soro, warci caman fana be soro, dunkafa be sabati, jamana be yiriwa.

Moriba Kulubali
Mahamadu Konta

Peresidan Loran Bagibo ka manda be ban okutoburukalo in mana sa. Nka an be don minna i ko bi, wote ma se ka laben. Farafinna tonba ani dije jamana yemahoronyalenw ka tonba benna a kan Loran Bagibo ka to a no na folo. Minisirin nemog kura bena sigi ka fanga lateme o ma, ka peresidansigi wotew laben.

San 2005-2006 sene kanpani

Ofisidinizeri nemogoba yetama ke a ka yorow la

San 2005-2006 kanpani hukumu kono, ofisidinizeri nemogoba Isufu Keyita ye kolosilitaama ke a ka malosengyoro 5 ninnuna, minkuncera arabadon okutoburukalo tile 6 san 2005. An zoni 5 ninnu senenemogow tun be taama in na, ka forow laje ani ka ji doncogo ye malow koro.

Taamana ninnu sera foro o foro la, u n'o forotigiw kumana sene bolodacogo n'a keli feew labatoli ani farafinnogo donni sumanw koro, o n'a nafaw kan. Senekelaw be k'u sebe don baara fe cogo minna, Isufu Keyita ka kolosili bora o kan, u y'u hamina minnu fo u demecogo la walasa u ka baara k'u nafa, a y'o bee ta ba la n'u bera feefese k'u jaabi kosegin senekelaw ma don nataw la. K'a damine Masina ka se Nonon, ka Jabali ceci Kurumari kono ka se Ndebugufo Molodo, malobee wulilen don. Dow be ka wolo, dow be ka feere, dow ke ka kan, dow be ka gosi. Malo kura yere be ka feere yoro dow la. O kelen be sababu ye ka malo songo jigin k'a kilo 1 ke doreme 50 ye.

AMAPU ka san 2006 baarakenafoloye miliyari 1 ani miliyon 820 ye

Nafa be ka soro fenpinisira bee te.

Cakeda minnesinnen be kunnafoniko ni lagamuni ma Mali kono, n'o ye AMAPU ye, o nemogojekulu y'a ka laje 18nan ke intenendon okutoburukalo tile 10 san 2005, laje in tun be bolisan 2006 baarakenafoloko kan, a nemogoya tun be Mali kunnafoni n'a dicogo kura minisiri Gawusu

Darabo bolo.

AMAPU ka san 2006 baarakenafolo be ben sefawari miliyari 1 ani miliyon 820 ma, kasoro san 2005 ta tun ye miliyari 1 ani miliyon 680 ye; kemesarada la, 9 ni murumuru 40 farala o kan. A ka baaraw ye soro min lasé a ma 2005 in na, o ye miliyari 1

ani miliyon 15 ye; san 2006 la, a jigi be miliyari 1 ani miliyon 204 kan.

AMAPU nemogojekulu nemogoba ka fo la, AMAPU ka fensorosiraw ye lagamuni, telewison, arajo kunnafonisibben «Esori» ani a ka kunnafonisibbenfeereta werew. Minisiri Gawusu Darabo y'a jira ko AMAPU jigi be nafolosorota min kan san 2006, o sankorotali sababu bëna bo KANI ni Mönjali nataw la ani farikolojenaje njogonkunbenba werew, a bëna minnu kunnafoniw jenseñ k'u sebenw carin fanw fe. Goferenaman ka bolomademe ye miliyon 641 ani 26.000 ye AMAPU ka san 2006 baarakenafoloko la. AMAPU sankorota kunba ye a ka baara kécogo juman, baarakelawka timinandiya ani u be mögo werew ka bilasiralikanw iamen ka fara uta kan.

Mohamedi Tarawele
Dokala Yusufu Jara

ORTM ka san 2006 baarakenafoloye miliyari 5 ani miliyon 600 ye

ORTM, n'o ye Mali ka Arajo ni Telewison baarada ye, o nemogojekulu y'a ka laje ke jumadon okutoburukalo tile 16 san 2005 kunnafoni n'a dicogo kura minisiri la. San 2006 la, ORTM ka baarakenafolo be ben sefawari miliyari 5 ani miliyon 600 ma. Kemesarada la, a ka ca ni san 2005 ta ye ni 11 ani muru-muru 5 ye. Goferenaman ka bolomademe bëna k'a la miliyari 3 ani miliyon 900 ye.

ORTM jigi be nafolo hake min kan, ko a ka baaraw b'o lase a ma, o ye miliyari 1 ani miliyon 700 ye; kasoro san 2005 in na, a jigi tun be miliyari 1 ani miliyon 600 kan. A ka baaraketaw bëna kologirinya, ka kura fara a fanga kan, i n'a fo kunnafoni n'a dicogo kura ka korosigi Jedone Alifa So y'a jira cogominna. San 2006 baarakenafolo in fanba bëna taa kunnafoni ninicogo juman dafe, k'a lase jamanadenw mau k'una falansoro a kono. Farafinna ni Faransi bëna laje min ke Bamako desanburukalo tile 3 ka se a tile 4 ma, ORTM sago don o ka latemé kojuman. Kani ni Mönjali 2006 lakamuniw ye ORTM ka soro sankorotalanw do ye.

Modibo Namani Tarawele
Dokala Yusufu Jara

Karamogo Danbelé ye ciwara ye

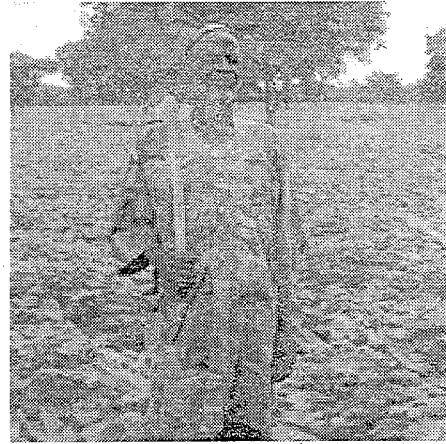
Sikaso «CMDT» ka koorisenenawna, Karamogo Danbelé ye koorisenena waraba ye Lelenifaga, Zebala sekiteria. A si bë san 60 ia. A ma fén wëre kanu sene ko. Niñan a ka kooriforo ye taari 26 ye, kabaforo taari 7, nôforo taari 18 ni tila, keningeforo taari 16, tigaforo taari 6, maloforo taari 1 nitila, soforo taari 2, tiganinkurunforo taari 2 ni tila, finiforo taari tilance, beneforo taari tilance ani kujiginfenw taari 2. Karamogo Danbelé ka foro mumë ye taari 81 ani tila ye.

Sarimisi peri 48, bulukulikésaridaba 7 korosjenike saridaba 7, wotoro 6, fali 14, dannikemansin 1 ani koorfuraponpe 5 b'a bolo. Karamogo Danbelé ka dukonmogo 180 bë biri a ka foro la; muso ye 46 y'o la, ce ye 42 ye.

Karamogo Danbelé ye dutigi numan ye; nogondème kanu b'a dusukun na. Ni serie banna, a b'a ka soro do tila dudenw ni nogon ce, do bë lamara dumuni, furasongow, kalansaraw ani dudenw nisondiyako wërew nessigili kama:

Atun b'a kun bo; «CMDT» némogoba Usumani Amiyon Gindo tun ka taa a ne da Karamogo ka kooriforo kah ka da a bonya kan. A sine 3 ye nin ye ladiyalifen bë di a ma sene na: folo kera san 1981, filanan kera san 1993, ka 3nan ke san 2001. Karamogo nîninkalen a ka kooribasoro n'a numanya na, a y'a jira k'a bë cikelakolidenw ka laadilikanw bo u sira fe.

A san 5 ye nin ye, kanpani o kanpani,

Karamogo Danbelé
kooriforo ye taari 26 ye

a bë do fara a ka kooriforo hake kan : san 2001/2002 kanpani na, taari 22 tun don, 2004/2005 ta la a sera taari 26 ma. Taari kelen na, a bë koori toni 2 bo o la. Niñan a jigi bë toni 2 ni kilo 300 kan; hali a ka sumanforo la, a ma deli ka dëse toni 1 ma taari 1 na. San 2004/2005 in na, Karamogo ye koori toni 30 ani kilo 840 soro taari 25 bolen na, ka toni 29 ani kilo 364 soro kaba la taari 10 ani tila la, ka sajo toni 11 ani kilo 100 soro taari 15 la, ka keninge toni 15 ani kilo 451 soro taari 20 ani tila ia ani ka malo toni 2 ani kilo 172 soro taari 1 ani tila la.

Karamogo Danbelé ka koori la, kemesarada la, 70kara «Sarama» ye ka 30 ke «Jullyesi» ye. Mali kooriko yiriwali cakeda n'o ye «CMDT» ye, o némogoba Usumani Amiyon Gindo nisondiyara kosebe ni karamogo Danbelé ka baara kecogo numan ye.

Moriba Kulubali
Dokala Yusufu Jara

Minisiriw ka laadalatonsigi

Minisiriw y'u ka laadalatonsigi ke Kuluba okutoburukalo tile 6 san 2005. A némogoya tun bë jamanakuntigi Amadu Tumani Ture bolo. Laje in senfe, u da sera Kayi ni Bafulabe ce siraba dilanni musakako, térensira bolifenko ani sénékemansinwyelenni izniko ma Mali kono. Kabini san 2004 setanburukalo tile 14, Mali goferenaman ni Silamew ka yiriwali Banki, n'o ye «BID» ye, olu

tun y'u bolono bila jurudonseben na Mali ye, Kayi-Bafulabe siraba dilanniko la. «BID» yesefawari miliyari 5 an miliyon 39 labila Mali ye. Juru in bëna fara Kayi ni Bafulabe ce siraba dilanni musaka kan. Siraba in kuntaala ye kilometere 150 ye : ka bo Kayi ka se Jamu, o ye kilometere 50 ye; ka bo Jamuka se Gangonteri, oye kilometere 41 ye, ka bo Gangonteri ka teme

Selenkeni fe ka se Bafulabe, o ye kilometere 59 ye. Babillo do bë jo Bafulabe, min kuntaala ye metere 800 ye.

Jurudonseben min tegnobilala ju deli, Endujamana faaba la san 2005 utikalo tile 8, Mali ni Senegali goferenaman ani Endujamana banki min bë wele «EXIM», olu ni nogon ce, Bamako-Dakaro ceterensira bolifenko la. Endujamana ka nin juru suguya ninnu nesinnen bë jamana 9 ma Farafinna, minnu bë wele «TEAM9». Nin juru min donneñ file Mali ni Senegali la, a bë se sefawari miliyari 14 ani miliyon 641 ma; nka Mali ni y'a la miliyari 10 ani miliyon 632 ye. Wari in bëna ke ka térenkunkolow ni wagonw san, ka bila Dakaro ni Bamako furancé lataamádiyali kama. Fen min ye sénékemansinko ye, Mali goferenaman y'o naniya in siri a bë san damado bo; ka yeiema don sene kecogo la, waïasa a k'a kebaaw nafa, jamana ka yiriwa.

O sénékemansinko donna Endujamana cakeda do bolo sefawari miliyari 3 ani miliyon 51. A kun ye, ka sénékemansinyelén izini do jo Mali la kalo 12 kono, min bëna sénékemansin (tarakiteri) 8 yeiñ don o don; talen nefs, a bë se ka mansin 18 yeiñ don o don. Sénékemansin 300 were n'u minenw dafalen niñi donna Endujamana cakeda were bolo, min bë wele «SONALIKA», sefawari miliyari 2 ani miliyon 993. Kalo 4 kono, cakeda in k'u lase Mali ma. Endujamana bëna olu fana musaka juru don Mali la.

Dokala Yusufu Jara

Poyi : Lujuratow

An k'an kofile lujuratow la
An kana dan warimisennindi ma ka teme n'an yere ye.
An ka fara u kan, u nisongoyakow n'u nisondiyakow la
Anw minnu ka kene, an ka kiseya t'o ye. Doka kene bi, sini o man kene.
Do man kene bi, sini o bë wuli k'a pan ka puruti.
Keneya ni bana, nin bës faralen don Ala la.

Dawuda Tarawele ka bo Jonkuru Namebugula, Benduguba komini na Kita

Maliden 648 genna ka bo Maroku

Maliden 648 minnu genna Marokujamana fë, ni muso kelen b'u la, u donna Mali kono. Ufanba ye Kayi ni Bamako mara mogow ye. Maroku jamana nemogow be ka feere min siri dogokatemena kama, o t'u ka jamana fetemeni dusudon mogosi kono ka don Esipani jamana kan. Naniyajuguya dan bee don; u be dogokatemena keme ni ko sogolon

Maroku ni Alizeri dance la. Esipani lakanabaaw fana sen be waleya jugu in na; negesinsari min be Esipani ni Maroku dance la, dogokatemena minnu mana o kunnasagonka donukajamana kono, u b'olu dëre. Djé seleke naani dögotorow ka fo la halisa, Maroku jamana nemogow be dogokatemena lamara yoro min na

Faransi ni Farafinna ka laje

Faransi ni Farafinna bëna laje ke Bamako desanburukalo tile 3 n'a tile 4 san 2005. Mog 3000 ni ko makononen don; musaka be ben sefawari miliyari 9 ani miliyén 825 ma. Kemesarada la, Faransi be 60 di, Malib'a to 40 bo. Jamanakuntigi 60 be ye kene kan walima jamana dow minisirijemogow.

Walasa ka sin fa : Ni muso min b'a fë a sin ka sebekoroba fa, don o don i be ji werëne 12, noho werëne 12 ani jiridenji werëne 12 min. I b'i sugune jatemine : n'o ne neresaniman don, hake minta in y'i bëre ye. Nka ni sugune ne neréddenen don k'a kasa goya, o b'a jira ko ji t'i fari la, i be do fara i ka mintaw hake kan. Denbatigi ka kan ka jiriden ni furabulu kene caya a ka fenduntaw la witaminiko kama. A' ka kan ka su ni erézen ani sokola ye k'olu to yen, u man ni den ma, u be kono dimi bila a ja. **Dendumuni :** A man kan jiridenjiw ni dumuni werew ka di den ma kasoro a si hake te kalo 6 bo. A kolosira k'a fo den kalo 6 kofe, bana misen caman b'a soro k'a sababu ke dumuniw farali yesinji kan. Den bolo mana ben ni fen o fen ye, a b'o don a da kono. N'i be ji di den ma a kalo wooro kofe, jifilen ka fisa ni biberon ye.

Farigan : Den farikalaya mana teme degere 38 kan, i b'a jira dögotoro la, sabula o man ni a ma. O furance la, i be se k'a da yoro la funteninin be soro yoro min na, nka i kana a kuntugu sanni dögotoro ka na. I be to ka ji di a ma. Funteninadali kun ye den kana na siran koli ne. Hali n'i b'a ko, o koliji ka kan ka ke ji wolokolen ye, degere 1 ni 2 hake, min t'a fari funteni hake bo. N'i y'a bila o ji la, i be to k'o sogen fo ka taa koliji in suman a kan.

Sosegin

nogon kan mobili kelen na bee kono, ka taa u bon fo yoro jan cecen fugufugu kan kongo ni minogo la, ka segin n'uyere ye. Tuma dowla, i b'a soro u be ka dow tege fila siri u kofe. Dogotoro minnu be baara ke dijé fan tan ni naani na, olu ye Maroku jamana nemogow ka nin naniyajuguyawale in lagosi kosebe. Tuma dow la, u be taa dogokatemena pini kungokolo kono k'u mine; minnu fana temeto mana bo u kan, u b'olu fana mine. U b'u ke mobiliw kono ka taa u bon fo

. Beliyunekki tu kono, u te ji saniman di u ma yen. Zoze Palason min ye Esipani demedonjekulu «Poroden» mogoye, o y'a jira ko Maroku sorodasikulu min be wele «Mehanisi», olu be ka sara hake do sigi sen kan Beliyunekki lamarayororin bolila. Nidogokatemena minnen minnu m'odi, ub'olubolofen bee mine u la; hali u donfini, k'u lankolon bila; ka laban k'u kelen-kelennin cerin kungokolo nefe.

Andere LINARI
Dokala Yusufu JARA

Goferenaman ka deme politikitonw na : Benkanw ma se ka matarafa

Goferenaman be deme min di politikitonw ma san o san, o be dabo jemufanga sinsinni kama Mali kono. Tuma min na politikiton 54 na, ni 50 tun y'a ka musakanisabenw da jamana kiirisoba koro deme jinini kama goferenaman fë, sebenw fessfeselen kofe, a jirala ko politikiton si kelen ma benkanw matarafa.

Kiirisoba kelen ka nin jaabi in bo ka bin, a kera i n'a fo sanperen jiginna

politikimogow cela. Uta kera nimisa ni dusukasi dan bee ye. Dow y'a jira ko cakeda min sigira Mali kono kalataw kama, n'o ye «DGE» ye, ko o ka segesegeli jaabitun y'u jigi sigi, k'u be se ka deme soro. Nka «DGE» ka fo la, ale joyoro ye k'a segesegel ni dagayoro be politikiton bolo, min te do ka dukonona ye, ni a ka wara be mara la jamana kono banki do la an i n'a b'a ka lajew ke u kécogo la tuma bee. O kofe,

jamana kiirisoba be soro ka politikiton ka musakasebenw segesegel k'a don, ni tije be musakaw sorocogo n'u taacogo la. Politikiton be se ka wasa «DGE» ka segesegeli la, nka a be se ka bin kiirisoba ka segesegeli la musakako fanfe. O de kera politikiton 50 ninnu bee binkun ye; sabula u ka nafolokow ma jeya.

Mohamed Tarawele
Dokala Yusufu Jara

Nogondemekalo : niné kelen don wulakonomogow ko

Mali ye ben jamana ye. A be san caman bo bi, okutoburukalo mana jo, n'o... ye nogondemekalo ye, faamaw be s... e mogokorobaw ma, k'ubaro, ka donbolonin k'u ye. O ye ko numanba ye; faamaw be fo o la.

Dirisa Bakari Jara

Bi - bi in na, waleya caman nesinnen be dugubaw ma, ka teme wulakonoduguw kan. San o san okutoburukalo la, jamana nemogow be taama ka se dugubakonomogokorobaw ma; kerenkernennenya na, minnusi ka koro ni bese ta ye. Nka san si la, u te se wulakonomogokorobaw ma. Iba fo ko mogokorobaw te yen.

Nogondeme kow taabolo kelen be ka wulakonoduguwlankolonya ko caman na.

N'i ye folifew laje, i b'u fanba soro dugubaw kono; sabula wulakonofolikela min mana sanganin soro, o be yelema duguba do kono; sabula u jatelen don yen. Hali wulakonomogo ni dugubakonomogo mana nogon soro kojenaboyoro do dala, dugubakonomogo foto ta de be jenabo. U te hali natumako nininkali ke. Nin fisamantiyawale ninnu kelen be ka wulakonona mogosibentanya ka dugubaw fa tewu.

O tuma na, an b'a nini jamana nemogow fe, u k'u hakili to wulakonomogow la nogondemekow la.

Dirisa Bakari Jara ka bo Diyo-Buwatubugu, Kati mara la

Bolofensinga ye farati ye sisan

Ne ye n koromuso ta moto la utikalo tile 31 san 2005, ko n ba taa a bila a ccela la Yirikanso. Ne temenen Booro la, Dumanaba komini na, ne ka moto esansi banna. Ne farala ka don foro do kono, ka n ka moto bila senekela

dow koro, k'olu ka negeso singa, ko n be segin ka taa esansi san Booro dugu kono.

Nenegesotigi ni dennin do benna sirakun na, a taato dumuni di bagangennawma kungo kono. Dennin in ye ne kon dugu kono, k'a fo dugumogow ye, ko a ye negesonson do ye kungo kono.

Sanni dugumogow ka nogon dalaja ka bo, ne negesotigi donna dugu kono. U girinna ka ne koori ni berew ye ani besew. U ye ne bagabaga : «E bora minni?» Ne y'u jaabi ko ne be bo Konkala.» E ye negeso in bo minni?» Ne ko, ne ka esansi de banna dugu temenen ko; ne farala ka don foro do kono, k'olu ka negeso singa, ko n bena esansi san yan ka segin. Ney'a jira dugumogo ninnu na, ko ne ka moto be o foro in kono senekelaw fe yen, wa a kile file nin ye.

U ma da n na, u ko ne ye nkalontigela ye, ne ye n son ye. U ye negeso mine ne na. Ne taara n ka esansi san n sen na, ka segin ka taa kuma nfe forokonomogow ye, ka n ka moto ta, ka kene mine, n son diyalen.

N balimaw, bolofensinga ye farati ye sisan, nkalon mana da mogo la, min bolen be tijne fe, Ala kelen pe de be se k'i jeya. An ka ko dow nejini ji nemajolen na; o ka fisa a temenen ko, n tun k'a don ye.

Abulayi Bugudogo senekela don ka bo Konkala, Kilela komini na Sikaso

Jurudonkesu nafa senekela bolo

Ne be laadilikan min da senekelaw tulo kan, o ye u k'u wasa don jurudonkesu la. A nafa ka bon senekela ma geleya waati kono.

Anw fe Konkola, kesu be juru don senekelaw la. Ni no nena san o san, a songo be jigin. Senekela dun sago te no songoko la nogosiwaati fe.

O de koson misali ia :

Ni senekela min mako be dorome ba hake min na, o bena o nobore hake bila jurudonkesu la, warije jurubedon a la. (nobore 1 be jate dorome 1.000 ye) Geleya mana o senekela in soro, n'o ye baloko ye, a mako be noboro hake min na jurudonkesu in na, a be

na o wari ba hake kosegin, k'a ka nobore hake bilalen ta.

Nka ni wari t'a tigi bolo bilen, a ka nobore bilalenw be feere ka jurudonkesu ka julu tige a la, k'a wari to di a ma, ka kejne ni no feerewaati da ye.

Modibo Tarawele ka bo Konkola, Zezana komini na Segu mara la

Senekela ka san jatemine b'a ka soro jiidi

Senekelaw b'a la ka kule, ko koorinogo songogelyara. Oye wajibi ye. Gelya in kuma fora kabini bi ma se. A fora ko senekelaw k'u hakili to u yere la, foro senecogola; sabula, ko waati do bena se, senekela musaka bena caya n'a soro ye. O tuma na, a jirala ko senekelaw ka jatemine ke u ka baaraw taabolo la. An be waati min na sisan, hadamaden, n'i be baara fen o fen ke, foika jate bo, n'i ka soro b'a la, walima n'i ka soro t'a la.

N'i ye misali ta tubabukanka annaw kan, olu be folo k'u kaketa musaka n'a soro jate bo ka ban, kasoro k'u k'a kan; walima n'u y'a kolosi, k'u ka soro t'a la, u b'o to yen, ka do were nejini. O de koson, mogo faamuyaleni te don ko la u kunfe.

Senekelaw k'u hakili jagabo; kabini 1998 san, koorinogo gelyali kuma fora. Kuma in tun be fo tonsigiw senfe, cikelakolidenw fe; ka laban k'a gelya senekelaw ma, ko ni fen o fen ka foro be jirikono 5 bo, o ka jirikono 3 ke sumanforo ye, ka a to jirikono 2 ke kooriforo ye. A tijne bangera sisan. I n'a fo balikukan fanga bonyana wulakonoduguw la, ka duguyiriwatow fana sigi, an k'a laje sa, ka baara ke n'an hakili ye. N'o ye ka jatebo fara an boloda la, walasa an ka baara kana ke ko lankolon ye an bolo.

Senekela ka kan ka jatemine ke sanjiko ni koorisiko la; sabula, san do bena ke, koorisi min bena di an ma, n'a soro o man ni, a tena falen; walima n'a falenna, a tena den; walima sanji fana tena laboli ke. Sanjikogelya, o ye Ala ka baara ye, nka senekela ka kufetobaara, o y'a yere no ye. Senekela ka san jatemine b'a ka soro jiidi. Jurubata ni kenebasene taalan ye jatebo ye.

Yaya Mariko ka bo Senu Bamako

Angere songo kelen be nunkonosi ye

San o san, an tun be angere finman san D.A.P Mali-Koperason-Zapon fe dorome 2.700, ka jeman san dorome 2.200. Angere 2 in songowtun ma deli ka teme nin da ninnu hakew kan. Nka, kabini goferenamany'a jira k'ale be na n'u ye, k'u di senekelaw ma da nogon na; an ma angere ninnu soro nogoya la tuguni. Julaw ye do fara u taw da kan.

U ye angere jeman ke 2.600 ye, ka laban k'a bila 3.400 na, an be waati min na. Sabula, goferenaman ye senekelaw tulokorodiya, nka a ma na ni angere ye. An be angere min fe kosebe, o ye an tun be finman min soro D.A.P. Mali-Koperason-Zapon fe.

O yere te ye ne na tuguni.

Senekelaw ta kelen be ka foro sene, k'a suman be feere, k'a wari ke julaw tege u ka angere jurusara ye.

Ni goferenaman m'a kumakan labato angerekko la, senekelaw te bo hogo la ka angerekko to julaw bolo nin cogo la.

Adu Ailjan Sise senekela don Baribe, Sukura komini na Moti

Poyi: Daragon

Ne motodaragon, ne be n waso.

Ne de ye motow la songo duman ye. Ne n'a' ka siperi kuraniw,

Anw de ye senekela caman ke motobatigi ye. Senekelaw jigi, ne don.

Ne deb'u deme u ka dugutaa teliw na, K'u ka senekeminen tijenenw lase dilanyoro la,

Ka banabaatow lase dogotoroso la.

Ne kera senekela ka watiri n'a ka anbilansi ye.

Furusiraw ni furusebentigeyorow la, Ne daragon ni siperi kuraniw ma ka di kosebe.

Nka han! Ne man ni de.

Ni a' m'a' kolosi ne bolicogo la, Bolonfurancew la ani wulakonosiraw kan,

Ka ne fanw labaaraacogo n'u ne ciw don,

Ne b'a' ke yoronin kelen su ye; Walima k'a' ke dabaato ye a' si bee lajeten na.

Ne minekonuman yerekolosi kono, O be ne k'a' nafalan ye.

Daramani Sise ka bo Nogolaso, Sanzana komini na Kijan Sikaso

Poyi : Mogow man kan

Mogow man kan,
Ala ye dali ke ka do fisaya do ye,
Mogo man fisa mogo ye, kumakorodon.
Hakilima bee ye kulu kuncemana don fuga ye.
Ala ye dow ke fiyentow ye,
Ka dow ke nabaraw ye,
Ka dow ke kunatow ye,
Mogow man kan;
Ala ye dow ke faantanw ye,
Ka dow ke faamaw ye,
Ka dow ke mogofemogow ye.
Ko mogo man fisa mogo ye.
Ala ye dow ke tegelankolonw ye,
K'u bila su ni tile kongomunu na.
An ka limaniya Ala la;
Mogow man kan.

Isa Jalo ka bo
Kodugu, Kati mara la

Kumakoromaw

Kumandonsow ko : Maa be Ala ye n'i m'i jan.

Njunu te san soro juru ko, njunu yere te dugu soro, juru ko. Ton be bolo la, bolo fana be fen na.

Cebu dan ye yere bo ye, Mogo te tugu mogo ko gansan; wa mogo te bo mogo ko gansan. Ko te ko bee la, nka ko bee lankolon te.

Tangili julu b'i ni mogo min ce, i kana i jo o ni dingeda ce. Se dan ye sen se ye, fanga dan ye fangatigi ye.

Ni sua ye woloninje ye, karogelya an b'o ye nogon na.

Ni wara ye banakotaa ke tonkun kan, a t'o ce; nka n'a y'a ke a wara nogon kan, a b'o ce. Ba te taa feleboyoro la, o b'a soro wulu de b'i bolo.

Maafilisununkun te, sabula, maakolon don be. Hali ni bee tigera koorominewulu la, a tigi koni be naji duman ke.

N'i ma misinin to a sogomabiri ye, i n'a to a wulafebiri ye.

Konoboli mana Zan faga, a ka to dunnen te Nci ta bo.

Maa be Ala ye n'i m'i jan. A' ye here ke an kan.

Dominiki Samake ka bo
Sen Damine, Jikoroni Para la Bamako

Buwasonmuguw be ka feere fo an ka bugudaw la

Negelafen caman be sanga soro sunkalo mana jo; kerenerennenya na, buwaschmugu. Mogo caman b'u san k'a sun tige n'u ye.

N'i ye buwaschmugu feereta ninnu dowjate minne wulakonosugul la, ib'a ye ko a caman ni minni man kan bilen. U «dati» bannen don. O bee la, u b'a la k'u feere mogow ma ten. Sunkalo man a sa k'a to minto u bolo, u b'o mara ka bila sunkalo were ne. Mogow be yaala suguw ni bugudaw la ka buwaschmugu tijenew feere da duman na. Sanbaw fana be girin a kan, sabula, a dilanni ka nogon, a sanda fana ka di.

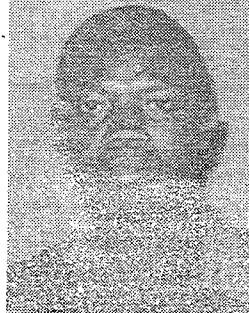
Hali n'an te seben don «datiko» la, an k'a jira sebendonnaw na, ni a ni minni ka kan, walima n'a tijenew don.

Daramani Sise ka bo Nogolaso,
Sanzana komini na Kijan Sikaso

Nonon angerebore

1 dalasi 3.200

Ne balima
Ofisidinizeri
malosenenaw,
an ta kelen be
forokonin ka
to a dogisara
la; k'a sababu
ke angere ni
jisongo
geleyali ye.

Modibo Kulubali

San o san do be fara nin fen 2 in songo kan. Ni jamana hemogow m'a laje sal Malosenenaw be geleya dan bee la. San o san do de be bo dugukolo barika la wa, do de be fara a kan, n'aw be angere songo geleya nin cogo la?

Angere songo geleyara ninan 2005 la, fo k'a bore1 ke dalasi 3.200 ye.

Nonon maloforo caman tora yen hogo ma don u koro, k'a sababu ke angere songo nesiranje ye. Angere donbaliya dun be do bo soro la. Ni do bora soro la, dunkafa te sabati. Ni dunkafa ma sabati, jamana te bo nogo la abada.

Modibo Kulubali ka bo Cecenbugu-Molodo, Nonon mara la.

Seko ni donko

Kalankene n°33 nan :

Sebenni kecogo feerew

Kalankene temenew na, an da sera jate- dañew ani maben ni kankodonnia daje dow ma. O daje ninnut an yerew ka daje labennenw ye. An y'u tomo-tomo nin gafe ninnu de kono :

- ACCP-DNAFLA 1983. *Promotion des langues Manding et Peuhl (MAPE), lexiques spéciaux Manding. Bamako Mali.*

- DNAFLA 1993. *Guide de transcription, et de lecture de la langue Bamanan, 2è édition Bamako-Mali.*

- Bamanankan maben ka nesin karamogow ma du Projet «Recherches concernant l'introduction des langues nationales dans le système éducatif du Mali Université de Bamako, Université d'Oslo 2005. Gafe werew be yen minnu be se k'aw nafa kosebe; an da bëna se olu ma kofe, i n'a fo daje gafew.

Nin kalankene in ani nataw kono, an da bëna se sëbenni kecogo feerew ma. Ni mögo min b'a fe ka bataki sëben walima k'i ka dugu ko köröw n'a kunnafoniw sëben, ni mögo min b'a fe ka fen dolakali walima k'i hakili jagabo fen do kan, ka walafili ke, ka gafe sëben, kecogo de be nin bëe la. An b'a lajé k'an da don nin bëe la kelen kelen, ka jefoliw ke, ka sëgesegeliw ke, ka misaliw di. Nka sanni oce, fo an ka sëbenni sariyaw faamuya folo, geleya dòw be yen ka fura soro olu la, i n'a fo mankutuw n'a be fo u ma fana mankutuw.

I - Mankutulan suguyaw :

1 - Mankutulan jònjonw : dòw b'a fo u ma «cogow», dòw b'a fo u ma kamankutulanw, olu hake donnent, u manca ka teme, «ka» be se ka sigi u jefé.

Misaliw : ka di, ka go; ka jan, ka dun, ka je; ka pi, ka bon; ka surun; ka dogo ani do wërew.

2 - Mankutulan bônnaw : olu ka ca kosebe. Cogo ni noronha, togo ni noronha, wale ni noronha, olu bëe be se ka mankutulan joyor fa, ka ke mankutulanw ye.

Misaliw :

-Cogo ni noronha:

Fini jeman
Jiri surunman
Jiriden timiman
Jiriden kunaman
- Togo ni noronha:
Dëge nònoma
Tulolanegé sanuma
Jamana jirintan
Mogokunba
- Wale ni noronha:
Wari tòmonen
Denmisén kolen:
Kuma wulibali
Jò feereta
Il Mankutulan te nono togo la
Misaliw: Nono kéné
    Ji kalan
    Ji suma

Jiri jalan
Jamana sorontan
Taari sèhetaw
Don koroma

Kolosili : Nin misali ninnu na mankutulan be togo cogo fo.

III - Togo ni mankutulan be se ka dorogo ka ke togo ye ;

Misaliw : Nogojugu

    Lejugu
    Tulogeran
    Tégejsé

Kolosili : Nin misali ninnu na, togo dorogolen tige folo ye togo ye, filanan ye mankutulan ye, nka o mankutulan in te togo cogo fo, a be fara togo kan ka koro wëre bange.

Nogojugu : koro te nogo min ka jugu. A be mogo kofo min ka dumuniko ye dantemé ye.

Tégejsé : ye faantan ye, o koro te k'atégejelen don.

Mahamadu KONTA

Dukene : 17nan

Furunjogonw maboli jogon na

Furusosigili mana geleya, ce nimuso dolakelen, walima u mögo fila be se k'u maboli nini kiiriso la walima fangabonda do la (komini, superef, peref). N'a be nini o fangabonda ninnu na, a be wajibiya kiiritigela yamaruya en k'a mabojogon naseben dilanto lakodon.

Ni furunjogonw be maboli jogon na, u bolofenw fane be fara ka bo jogon na. Fen minnu bëna n'u maboli ye, olu ni furusa taw bëe ka kan (gosilijuguw, kakalaya, ladonbaliya, jekasigi geleya).

O mabojogonna in be se a dan na, ni furunjogonw benna a kan ka farajogon kan tuma min na. Mabojogonna kuntaala janyanenba ye san kelen ye. A mana teme o hake kan, sëben min y'u maboli yamaruya jogon na sariya fe, o be yelema ka ke furusa kiirisében ye.

Furunjogonw maboli jogon na, o kuneuka se ka hakili soro ka do bo ujogo kolonw na ani ka fitine nogoya u ni jogon ce sigi kónona na.

Amadi Babu Jalo
Dokala Yusufu Jara

Furabulu posonimaw

Ne ye fen do jate miné an fe togodaw la, musow donnent be min na sisan, o kofela jore be ne na, n'o ye zofonbulubo ye. Zofon be falen kosebe kooriforow ni nogomayorow la. Koori furaketo, posoni be ke zofonkuluw kan. Musow dun be bulu ninnu tige k'u laja k'u feere fagoyidilannaw ma. Zofonbulu kilo 1 dörème 20 mana diya cogo o cogo, ni keneman ka di a ye.

An y'a kolozi muso dòw be kilo 500 soro zofonbulu la ka jigin n'a ye dugubaw kono. Ni posoninbagafagalantun be se ka fo mögôw be se k'u ka zofonbuluw ko ni min ye sanni u ka ja, o tun na mögo caman ka zofonbulu saniya.

Koninbajéman Kulubali ka bo Jije
Kalifabugu komini na Katî

Kura farala Tumutu dawula kan

Afirkidisidi jamanakuntigi Tabo Nbeki nana taama min na Mali la san 2001 nowanburukalo la, n'a taara a nedea Tumutu kan, a y'a jira ko a be so kura jo Hamedi Baba togo la, seben bololasebennenn minnu be yen, olu ka lakana konuman.

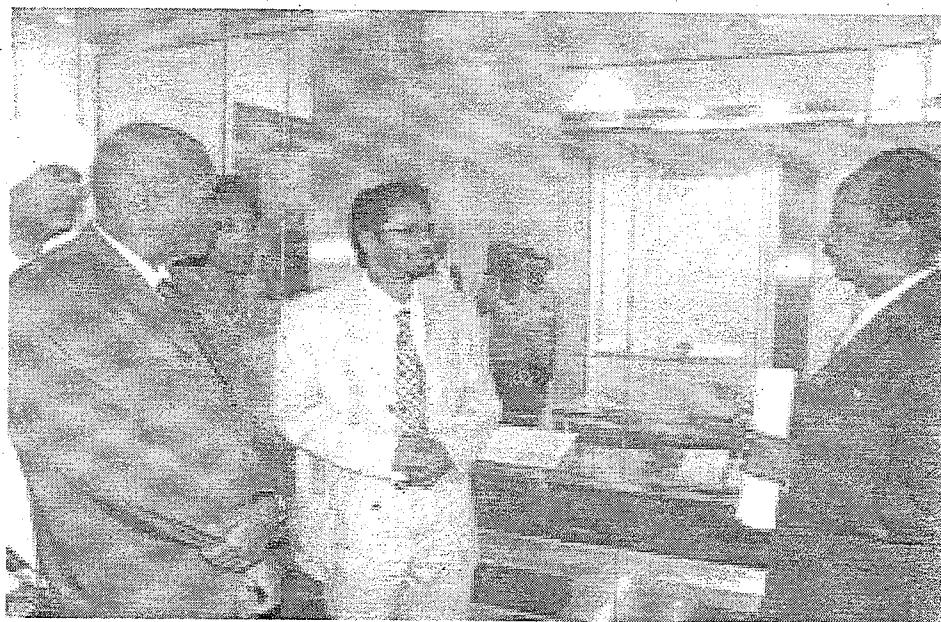
Tabo Nbeki k'o hakilila in be nini ka ke tine ye, i n'a fo an y'a kolosi cogo minna, jamanakuntigi Amadu Tumani Ture ye taama min ke u fe yen okutoburukalo damine na san 2005. Mali jamanakuntigi dannatigenejena se Peretoriya, n'o ye Afirkidisidi faaba ye, kura farala Tumutu dawula kan, a y'o porozeseben bo k'o da. Poroze in musaka be ben sefawari miliyari 2 ani miliyon 800 ma. O su kelen bee, bolomafara min sorola ka di mogowfe, obenna miliyari 1 ani miliyon 53 ma. Wele tun bilalen Afirkidisidi demedonjekulu n'a cakeda n'enama bee lajelen ma, u ka ye kene in kan. Tabalida fen o fen, a tun nininen be, a kelenna bee ka sefawari miliyon 40 ani 100.000 da fijne na. O kuuru de benna miliyari 1 ani miliyon 53 in ma.

Hamedi Baba togo lajekali baaraw be damine nowanburukalo nata in san 2005. San 1 bema ke a baara la. Lotoli n'enamaba 4 walima 5 be jo, soden 90 be soró minnu kono; mogow minnu bema u nedea Tumutu kan, walasa olu ka jiginyoro juman soró. Kanari fana be sen ka bo Tumutu pori la ka se Kabara, nakoda ani ka neema jenseñ sigida la. Kunnafo na, Jingarebiri misiri min be Tumutu, o jora kabini sañ 1325 Kankun Musa fe. Mogow min y'o misiri in jo, Kankun Musa y'a sara sanu kilo 200 la. Sankore kalansoba min fana be yen, o ka koro ni Eropu gun kalansoba lakodonnen carman ye; keréenkérénneny na, kalansoba min be Pari, Faransijamana faaba la, n'o ye «Soroboni» ye, a ka koro n'o ye. Farafinna fénkoro nafamaba daw be lasagon Hamedi Baba togo la. Seben bololasebennenn minnu be marayoróla soinkono, obéka Tumutu joyoróbya Farafinna tariku donn na. Tumutu kununnamma tun be sanga min na, bi fénma bao la; fo sanga kura bema fara körölen kan. Seben bololasebennenn

16 lasagonne be so do kono Afirkidisidi; o so in be wele «Sitenderi Benki». Seben ninnu bora Tumutu; Mali jamanakuntigi Amadu Tumani Ture taara a nedea u kan. A daw be politikikanw kan; daw ye folo jagokelaw bugunnatigesebeñw ye; a daw ye sannifeeresebeñw ye, minnu latemena Tumutu n'a jagokenogonw ce dijne fan tan ni naani na; daw be

lakana.

Mogo minnu bema ta seben bololasebennenn ninnu jinini na kan'u kafo jogon kan Hamedi Baba togo la; Afirkidisidi b'olu kalan na u fe yen ani Mali la. Sanni o kalan ka kuncé, kesuninw be dilan, seben ninnu bema bila minnu kono, k'u kisi sonyani ani fenjenamaw ka jinimi ma. Seben ninnu bee mana se ka kafo

Afirkidisidi bema Mali deme ka seben bololasebennenn kafo jogon kan so kura kono.

jatekalanw kan; daw be dolokalanw kan; daw yere be silamediine kalanw kan.

Seben bololasebennenn 300.000 min lakodonnen don, 25.000 dörön be soró Hamedi Baba togo la, a tow maralendon bondawla, Tumutu dugu kono yen ani yoro werew la. U marabaaw kelen be k'u tege ja u kan, ka ban ka taa u fara tow kan. O seben ninnu be fen caman kan : farafinfura; tariku; ne donnakarili; sariya; poyi; seko ni donkó; jenaje (n'o ye donkili ni folifew ye); sigidaw ni jogon ce ani siyaw ni jogon ce benbaliyaw kelsi ferew. Farafinna mako be seben laban folen in na, k'a ka bana furake. Farafinna mogohakilimawyen in seben nafama minnu ke ka bila kabini waati jan, n'u ma lamara ka ne, baara ka ke n'u ye, u be tunun walima u be tine. O hukumu kono, Afirkidisidi ni Mali jamanadenw ka bolodi jogonma sababu la, u b'a fe ka seben ninnu

jogon kan so kelen kono, u na jeniniklaw sinsinyoro bo, ka fura soró dijne geleyaw la. U na se fana, k'a to Tumutu dakabanakow ka da kene kan. Sababu man dogo.

Malisekonidondo minisiri Seku Umaru Sisoko, marabolow kónseyejekulu nemogo Umaru Ibarahimu Agi Mohamedi ani jamana maaba caman werew tun be jamanakuntigi Amadu Tumani Ture nofe, a ka taama na Afirkidisidi. An b'a ladonniya ko dijne silamew ka lajeba bema ke Tumutu san 2006 awirilikalo la. Laje in senfe, waajuliwbek; barowbek masalakun keréenkérénneny kan; seben bololasebennenn ninnubena jira mogow la; u be yaala k'u nedea misiriw, fénkörömarayoró ani yoro jenama werew kan Tumutu kono. San 2003 laje fana kera Farafinna, Marokujamana na.

**Moriba Kulubali/Modibo Konaté
Dokala Yusufu Jara**

KANI 2006 bonni kera

KANI 2006 bë-damine zanwuyekalo tile 20, k'a kuncé Fewuruye tile 10 Eziputi.

Kulu folo : Eziputi, Maroku, Kôdiwari, Libi

Kulu 2 nan : Kameruni, R.D Congo, togo, Angola

Kulu 3nan: Tinizi, Afirikidisidi, Lagine Konakiri, Zanbi

Kulu 4nan: Nizeriya, Senegali, Gana, Zimbawe.

Nin kulu ninnu na, kulu jumén ka farin tow bëe ye ? Bëe n'a hakilila don; nka kulu 3 nan de be son ka nogoya a tow ye.

R.D Congo degelikaramogo Kulodi Leruwa y'a jira ko kulu 2nan de ka farin a tow ye. Kôdiwari degelikaramogo Hanri Miseli ka fo la, kulu folo de ka farin, o la, olu tun t'a fe u ni Eziputi ka ye kulu kelen na. Farafinna sennantolatantonba nemogo Isa Ayatu ko kulu 4nan de ka farin, sabula, K'o jamana ninnu fara man di ka bo nogon na.

N'iye jatemine ke kosebe, kulu folo de be son ka ke kulu farimanba ye nin KANI 25naninna. A te kontola bëtan Eziputi dama ye, nka Kôdiwari ni Maroku fana ye ntolatanjamanabaw ye. KANI Monjali 2006 nebiantolatanw na, hali ni Kameruni ye Kôdiwari gosi siñe 2, Jije Döguba n'a jenogon be mogo siran. Maroku ma gosi nebiantolatanw si kelen na; wa 2004 kupu senfe, Tinizi dë y'a gosi nana nin intolatan na. Libi fana sera o yoro in na KANI 1982 la. Gana bëna mogow dabali ban, sabula a man kan K'a to a ka gosi a ka kulu jamana si fe. Kabini Burukina 1998 bora a la, ni Eziputi ye Afirikidisidi gosi ka kupu ta; o ni sisan ce, a farinya jiginna doonin. Togo ni Angola min bëna Monjali 2006 ntolatanw ke, olu ni Kameruni bëna u disi da nogon na. Kameruni kera nana ye san 1969 Ecopi kan, ani Zanbi kan san 1974. Angola ni Togo ma deli ka kupu nénamaba ta Farafinna ntolatanw na. Nka san damado in na, u b'a la k'u yere jira jamana tow la. Kulu 4nan na; Gana ni Nizeriya ka ntolatanw, tuma dòw la, u te tulutige. Senegali min ye

Farafinna kupu

Nizeriya gosi KANI 2002 senfe; sen in na u na sinaya sebekorojija 2006 in

Ntolatanw latmecogo file :

Kulu folo :

Zanwuyekalo tile 20 Keri dugu waati 19nan : Eziputi - Libi

Zanwuyekalo tile 21 Keri waati 14nan : Maroku - Kôdiwari

Zanwuyekalo tile 24 Keri waati 17nan sanga 15 : Libi - Kôdiwari

waati 20nan : Eziputi - Maroku

Zanwuyekalo tile 28 Keri waati 15nan : Eziputi - Kôdiwari

waati 15nan : Libi - Maroku

Kulu 2nan na :

Zanwuyekalo tile 21 Keri waati 17nan sanga 15 : Kameruni - Angola

waati 20nan : Togo - R.D Congo

Zanwuyekalo tile 25 Keri

waati 17nan sanga 15 : Angola, - R.D. Congo

waati 20nan : Kameruni - Togo.

Zanwuyekalo tile 29 Keri

waati 19nan : Angola - Togo

waati 19nan : Kameruni - R.D. Congo

Kulu 3nan:

Zanwuyekalo tile 22 Aleksandiri dugu waati 17nan sanga 15 : Tinizi - Zanbi

waati 20nan : Afirikidisidi - Lagine Konakiri

Zanwuyekalo tile 26 Aleksandiri

waati 17nan sanga 15 : Zanbi - Lagine Konakiri

waati 20nan : Tinizi - Afirikidisidi

Zanwuyekalo tile 30 Aleksandiri

waati 19nan : Tinizi - Lagine Konakiri

waati 19nan : Zanbi - Afirikidisidi.

Kulu 4nan:

na. Kameruni ye Farafinna kupu ta siñe 4 :san 1984, 1988, 2000 ani 2002. Gana fana ye siñe 4 ke :san 1963, 1965, 1978 ani 1982. Senegali ye KANI 2002 kupu ta, ka se Monjali 2002 kene fana kan, K'ontolatan tako filananw ke. O mankutili ninnu bë sekilisabasiri baara bila Nizeriya ni Gana koro.

N'i ye kolosime ninnu sanga nogon ma, ib'a ye ko Tinizi kandoni ka fegen ni jamana tow ta ye. A seli min bëna ke Monjali 2006 ntolatanw kene kan Alimanijamana na, a têna son k'a to a kanjamana ninnu bolo, u ka lagosili se a ma.

Solomani Bobo Tunkara
Dokala Yusufu Jara

Zanwuyekalo tile 23 Pori Sayidi dugu waati 17nan sanga 15 : Nizeriya - Gana

waati 20nan : Zimbawe - Senegali

Zanwuyekalo tile 31 Pori Sayidi waati 19nan : Gana - Zimbawe (Isimayila dugu).

Tako filananw

Fewuruyekalo tile 3 Aleksandiri

waati 15nan : kulu 3nan sebaa ni kulu 4nan sebaa dankan. Tako filanan ntolatan 2nan y'o ye

Keri waati 19nan : kulu folo sebaa ni kulu 2nan sebaa dankan. Tako filanan ntolatan folo y'o ye.

Fewuruyekalo tile 4 Pori Sayidi

waati 15nan : kulu 2nan sebaa ni kulu 3nan sebaa dankan. Tako filanan ntolatan 4nan y'o ye.

Keri waati 19nan : kulu 2nan sebaa ni kulu folo sebaa dankan. Tako filanan ntolatan 3nan y'o ye.

ñananini nebila ntolatanw

Fewuruyekalo tile 7 Aleksandiri

waati 15nan : Tako filanan ntolatan 3nan sebaani tako filanan ntolatan 4nan sebaa.

Keri waati 19nan : Tako filanan ntolatan folo sebaa ni tako filanan ntolatan 2nan sebaa.

Ntolatanjamanana ñana ani joyoro 3nan ninini

Fewuruyekalo tile 9 Keri

waati 18nan : joyoro 3nan ni 4nan ninini

Fewuruyekalo tile 10 Keri

waati 18nan : ñananini.

Farafinna musomanninw ka bololantolatantōnwa nēbunkundogul 11nan na

Joliba ye Fercsiti Benki mine 72 ni 63 ka kupu ta

Farafinna musomanninw ka bololantolatantōnwa nēbunkundogul 11nan kera Bamako, k'a damine ɔkutoburukalo tile 2 ka se a tile 9 ma. Jamana 8 bololantolatantōnwa tun be kene kan: Joliba Mali la; Somo ka bo Gabon; ISPU ka bo Mozambiki; F.S ni Fercsiti Benki ka bo Nizeriya; Aradi ni Arakanseli ka bo Kongo Kinisasa; Pirimero ka bo Angola; Abijan A.B.S ka bo Kidiwari ani SBS ka bo Togo jamana na. U 9nan tun ka kan ka ke Senegali DUK ye, nka o ye walān seme; a maye kene kan. Aleye wasa

Dine tōnjekuluw ka ntolatan, o ni Farafinna tonw ka kupu te kelen ye. Dine tōnjekuluw ka kupu be da san fila o san fila tōnjekuluw ḥanaw ni nōgōn ce; kasorō Farafinna tonw ka kupu be da jamanaw ka ton ḥanaw ni nōgōn ce.

Joliba musomanninw ka fanga dōkera bololantolatan in keli ye a ka jamana kono. N'i tun y'u ka ninan ntolatanw laje, u tun be mogo jigi da u kan kosebē; hali n'u gerezige ma don teriyabololantolatan na k'u sebekoro laben ka bila nin kupu in ntolatan ne. Joliba degelikaramogc n'o ye Mohamed Saliya Mayiga ye, o ka fo la, Joliba ye ntola fen o fen tan Mali kono, a y'a bē sebaaya ta, wa k'u kērū ton ḥanaw kanda ye san 1997 ani 1999. Nin bēs b'a jira ko Joliba tun nadon dō ye. Kadja Daramé min ye Joliba musomanninw cogowēl ye, o y'a jira koubenā wulik'uju kēkēsen kan kupu in nōfē, yelema ka don kow la ten sa. Ntolatan ninnu bēs kera Modibo Keyita tōgolantolankēne bololantolatantōnwa la.

Tiñe yere la, a yera ko Joliba musomanninw tun wulilen be k'u jo u kēkēsen kan, sabula karidon ɔkutoburukalo tile 2 san 2005, Joliba

Joliba musomanninw kera Mali bololantolatan mankutu duman tigiy ye.

ye Kidiwari A.B.S» mine 72 ni 38. Nka, a tun b'an nena ko tulon bēna yoboyaba, ka da a kan, tile 3 kera tulon na kasorō jamana 5 dōrō bololantolatannaw be Bamako. An nena tow fana ye walān seme, i n'a fo Senegali y'a ke cogō min na.

Karidon ɔkutoburukalo tile 9, Joliba ye tulon kuncé Angola Pirimero musomanninw kan 74 ni 63 ka kupu ta. Nin tun ye Mali san 40 ni ko ye kupu nənamaw tali ko. Joliba musomanninw kera sababu ye k'o ḥanaw lakari ninan ka ke Farafinna bololantolatantōnwa ka ḥanaw ye. Mali kera jamana 8nan ye Farafinna ka nōgōnna waleya ke.

Farafinna musomanninw ka bololantolatan kuncéy la Dakaro, farafinjamanaw ka bololantolatantōnba n'o ye FIBA - Afiriki ye, o y'a ḥanaya kupu ka da musomanninw ni cogul ce san fila o san fila.

Kupu folodāra san 1985, o ni jinancé jamana minnu musomanninw ye ḥanaya soro olu ye:

San 1985 kupu dāra Senegali, Dakaro BOPP y'ota
San 1987 kupudara Kidiwari, Kongo Kinisasa Turubiyon y'ota
San 1989 kupudara Kongo Kinisasa,

■ 12 ■

TULON

Nin ja fila dilanbagā y'a dabo a kama ka fili 10 k'u la. A y'olu nini

1 - ja min be so kān 2 - ja min be kogojū la 3 - Finsigi ja 4 - Cemanniin kuna tasa ja 5 - Cemanniin bololakanja 6 - ja min be musomannin kā drobū kafeela la 7 - musomannin bonbon 8 - Feni min be musomannin kā

jaabi

Je 11nan to
Turubiyon y'o fana ta
San 1991 kupu dara Mozanbiki,
Mozanbiki Makakeni y'o ta
San 1993 kupu dara Senegali, Dakaro
DUK y'o ta
San 1995 kupu dara Tinizi, Tinizi Sitadi
y'o ta
San 1997 kupu dara Senegali, Dakaro
DUK y'o ta
San 1999 kupu dara Senegali kokura,
Dakaro DUK y'o ta
San 2001 kupu dara Kodiware,
Mozanbiki Akademika y'o ta
San 2003 kupu dara Mozanbiki,
Nizeriya Feresiti Benki y'o ta
San 2005 kupu dara Mali la, Joliba y'o
ta

Salumu Bajaga
Dokala Yusufu Jara

Bololantolatankuluw ni jaabiw

Kulu folo

Kodiware ABS - Joliba = 38 - 72
Gabon Somo-Kongo Kinisasa Aradi =
Aradi ma ye kene kan.
Joliba - Arabi = Aradi ma ye kene kan.
ABS - Somo = 43 - 46
Aradi - ABS = 56 - 58
Joliba - Somo = 92 - 42

Kulu filanan

Angola Pirimero - Nizeriya Feresiti
Benki = 66 - 64
Feresiti Benki - Mozanbiki ISPU = 77 -
71 moenobø kofe

Pirimero - RD Congo Arakanseli =
Arakanseli ma ye kene kan.

ISPU - Pirimero = 52 - 70

Feresiti Benki - Arakanseli = 82 - 68

Tako filanan

Feresiti Benki - ABS = 36 - 76 (1)

Pirimero - Aradi = 80 - 56 (2)

Joliba - Arakanseli = 76 - 63 (3)

Somo - ISPU = 43 - 89 (4)

Tako sabanan

Pirimero - ISPU = 81 - 60

Joliba - Feresiti Benki = 67 - 58

Joyoro 7nan ni 8nan

Somo - ABS = 56 - 60

Joyoro 5nan ni 6nan

Arakanseli - Aradi = 71 - 45

Joyoro sabanan

ISPU - Feresiti Benki = 73 - 83

Bololantolatanna jana

Pirimero - Joliba = 64 - 73

Mali ye Piyeri Lesantere labila ma se k'a nakun je

Piyeri Lesantere bora
Samatasègew degelikaramogoya la la

Piyeri Lesantere ka sarati dafara
Samatasègew degelikaramogoya la
okutoburukalo tile 31 san 2005. Mali

Mali ka yereta san 45nan sanyelemaseli

Mali ka yereta san 45nan
sanyelemaseli min kera Sikaso, okera
nisondiyyaba ye. Sabula, a sandamado
tun ye nin ye, yeretaseli tun b'a fe ka
dabila, ka donniya dotunun. Denmisén
minnu be san 25 fo 28 na, olu tun tena
a don setanburukalo tile 22 ye fen min
ye. Malika sekoni döñoko sanfilajenaje
min kera Segu, o fana nisondiya
bonyana kosebe. A donna ko nin ko
fila in be ye Mali sankorotawalew la.
Jamana nemogow ye ka nin waley
min ta ka nesin marayorø 8 ninnu ma,
o bëna ke sababu ye jamanadenw ka
don jogon na waati ni waati, ka jogon
sigiyorø don ani ka jogon ka ketaw ye
k'u lasa. U hine na don jogon na ka
denkerfe keleli senkoromadon,
jogondeme ka sabati Maliba in kono.
Tulon mana dabila dugu o dugu la,
wali jamana o jamana na, hine be yen
bila. Tulon te sebe sa. Ala ka lafiya di
an ka jamana ma.

Yaya Mariko ka bo Senu Bamako

sennatolatan tonba y'a jira ko sarati
were te da a ye. A tun nininen don
a fe, a ka Samatasègew lase KANI
2006 kene kan. A ma se k'a nakun
je.

Piyeri Lesantere tun tara
Samatasègew degelikaramogoya la
san 2005 mariskalo la Mamadu
Keyita «Kapi» no na, Mali ni Togo
ka ntolatan nekoro, ka kalo 8 sarati
da a ye. O kera mogo min
sababuya la, o ye Malamini Kone
ye. Ale kera Samatasègew
sankorotabaa ye nafoloko ni
ntolatanminenko la. Malamini Kone
y'a jo ni Piyeri Lesantere ka kalo 8
sara tilance (sefawari miliyon 50)
ye. Nin bee temenen kofe,

Samatasègew ye taakasegin minnu
ke jamanaw ni jogon ce ani u ye
waati min ke Kabala, a y'a jo n'o
bee lajelen musakaw ye.

Piyeri Lesantere ka sarati dafalen
Samatasègew kunna, o t'a jira k'u
ka geleyaw banna. Jorenanko to be
kofe ka na Mali sennatolatanko la;
kerenkerennenya na Samatasègew
ta. Sabula, Kupu Kabarali kun bora,
ale ntolatanw be damine san 2005
nowanburukalo la.

Solomani Bobo Tunkara
Dokala Yusufu Jara